

SOS BØRNELIV

Forår | 2024

 SOS
BØRNEBYERNE

Mød en frivillig

Jørgen gør skoleelever klogere på børns rettigheder

SIDE 15

Gensyn med Beki og Naol

Tvillingerne kunne ligge i deres SOS-mors håndflader

SIDE 14

Side 4

Tema om **børns rettigheder**

Zala har kæmpet hårdt for sin ret til en uddannelse

Side 8: **Landsindsamling**

Bliv indsamler den 5. maj og hjælp et udsat barn i skole

Ethvert barns ret

Årets første magasin sætter vi fokus på et af vores absolutte kerneområder nemlig børns rettigheder.

Før vi er noget som helst andet, er SOS Børnebyerne en børnerettighedsorganisation. Over hele verden kæmper vi for alle børns ret til en værdig barndom. Præcis hvilke byggekloster, der skal til for at skabe gode forudsætninger, kan variere fra person til person. Derfor er vores støtte også altid skræddersyet, så det passer bedst muligt til det enkelte barn.

Tilbage i 1989 underskrev næsten alle lande FN's Børnekonvention. Heri står der blandt andet, at alle børn har ret til mad, tøj, uddannelse, til at ytre sig, lege, blive beskyttet og til at kende deres rettigheder.

SOS Børnebyernes arbejde er helt på linje med Børnekonventionens artikler. Både fordi verdens lande har forpligtet sig til det, men også fordi vi ved, at det virker. Med mere end 70 års feltarbejde i ryggen har vi gang på gang set, at vejen til en værdig barndom er uløseligt forbundet med, at barnets rettigheder overholdes.

Når verden viser sig fra sine mest grufulde sider i form af krig, katastrofer og ekstrem fattigdom, kommer børns rettigheder for alvor under pres. Her kan de hurtigt miste deres ret til skolegang, lægehjælp eller til beskyttelse mod vold, misbrug og udnyttelse.

Takket være jer, som støtter os, kan vi være til stede over hele verden - også i verdens brændpunkter. Sammen kan vi støtte de børn, hvis rettigheder bliver overset, og vi kan forhindre, at flere bliver overtrådt. Sammen kan vi sikre grundlaget for en værdig barndom. ■

Mange hilsner

Mads Klæstrup Kristensen
Direktør, SOS Børnebyerne

”

Sammen kan vi støtte de børn, hvis rettigheder bliver overset, og vi kan forhindre, at flere bliver overtrådt.

04

Indhold

4 // Zala kæmper for at gå i skole

Som bare 12-årig havde Zala både været gift og skilt igen

8 // Hjælp et udsat barn i skole

Meld dig som indsamler til landsindsamlingen den 5. maj

9 // Opslagstavlen

Bliv opdateret på stort og småt

10 // Leg, leg leg

Bliv klogere på, hvordan vi helt konkret kæmper for børns ret til at lege

13 // Tak for tilliden

I 2023 modtog SOS Børnebyerne xx millioner i arv

14 // Så store er Beki og Naol

Følg tvillingernes vilde rejse fra for tidligt fødte til nu niårige

15 // Portræt af en frivillig

Jørgen har på fem år holdt 223 foredrag for skoleelever

08

14

BILLEDPOLITIK

SOS Børnebyerne ønsker at beskytte børnene. Det betyder blandt andet, at vi ændrer børnenes navne, så børnene ikke bliver genkendt. SOS Børnebyernes regler er i overensstemmelse med EUs regler om databeskyttelse.

FORSIDEN

Billedet på forsiden er fra Laos, verdens mest bombede land. Under Vietnamkrigen blev der smidt flere hundrede millioner bomber over landet. I dag ligger der stadig millioner af ueksploderede miner og lurer i mulden. Langt flere børn end voksne kommer til skade, fordi børnene forveksler de små, runde miner med legetøj. SOS Børnebyerne er til stede i Laos og støtter blandt andet det kolossale arbejde for at rydde jorden for miner.

SOS
BØRNEBYERNE

UDGIVER
SOS Børnebyerne Danmark
Amerikavej 15 C, 2. sal
1756 København V.
Tlf.: 33730233
E-mail:
info@sosbornebyerne.dk

Gironr.: 8 03 24 40

ANSVARSHAVENDE
Peter Hermann Kamph

REDAKTION
Iben Stjerne Christensen
Christine Stolz

FORSIDEFOTO
Agnete Schlichtkrull

BAGSIDEFOTO
Emilie Thjell-Madsen

TRYK
Stibo. Oplag: 68.725

GRAFISK DESIGN OG
PRODUKTION
Ida Egedal

Tryksag
5041 0004

Zala kæmper hårdt for sin ret til at gå i skole

Zala er kun lige fyldt 16 år, men sin unge alder til trods har hun allerede været gift, blevet skilt igen og kæmpet hårdt for at fejle fordomme af banen og forfølge sin drøm om at få sig en uddannelse.

Original tekst: Christine Stolz · **Oversat:** Iben Stjerne Christensen
Foto: Petterik Wiggers

16 årige Zala fra Etiopien har store drømme for fremtiden. Så længe hun kan huske, har hun villet være læge. Drømmen om at kunne hjælpe andre og gøre en forskel for dem omkring sig var forudsat af, at hun færdiggjorde sin grunduddannelse. Hun var godt i gang, da hendes far en dag tog hende med til den somaliske region i Etiopien. Han havde fundet en mand til sin 12-årige datter. Zala skulle stoppe i skole og hun så med et sine drømme styrte i grus.

"I den alder forstår man ikke rigtig, hvad kærlighed eller ægteskab er," siger Zala. "Da min kommende mand henvendte sig til mig og sagde, at han ville giftes med mig, følte jeg mig meget usikker. Jeg ville ikke giftes med ham. Jeg var ikke interesseret. Men min far havde indgået en aftale. Jeg havde ikke andre muligheder, og jeg var bange for, hvad min familie ville sige."

I Etiopien bliver fire ud af ti piger gift, før de fylder 18. Det gør landet til et af de steder på jorden, hvor forekomsten af børneægteskaber er højest. Antallet har ellers været på vej ned på lige fod med andre former for kønsbaseret vold som f.eks. omskæring, men nu er den gode udvikling vendt. Det skyldes de seneste års kriser som forlængede tørkeperioder, stigende fødevarerpriser, borgerkrig og følgevirkninger af corona-nedlukningen, der alle har haft en negativ effekt på især pigers rettigheder.

Hjem igen – til fordomme

Med sit meget tidlige ægteskab mistede Zala ikke bare sin ret til at gå i skole, men også

Jeg vil gerne have, at andre piger ved, at for at leve et selvbestemt liv er det vigtigt at få sig en uddannelse. Selvom du dropper ud af skolen, er det aldrig for sent at vende tilbage og indhente dine drømme.”

– Zala, 16 år

retten til at være barn. Hun var alene i et ægteskab, hun ikke selv var interesseret i eller klar til for den sags skyld. Efter fire måneders mistrivsel blev det Zalas mor for meget. Hun tog afsted for at overbevise Zalas mands familie om at opløse ægteskabet og lade Zala komme med hende hjem igen.

Det lykkedes, og Zala kom hjem til sin landsby. Hjemkomsten var dog ikke let, da fraskilte kvinder og i dette tilfælde piger ofte bliver mødt af fordomme og afvisninger fra familie og naboer. Zala havde på det tidspunkt ikke overskud til at trodse fordommene og genoptage sin skolegang og sine drømme

for fremtiden. Tværtimod ville hun væk og flyttede kort tid efter til en nærliggende by og fik sig et job langt væk fra tilråb og fordømmelser.

Information er nøglen til forandring

For at nedbringe det alarmerende antal børneægteskaber og dets konsekvenser for piger i Etiopien har SOS Børnebyerne indgået i et samarbejde med en række andre børnerettighedsorganisationer (under navnet Joining Forces for Africa). I Etiopien arrangerer SOS Børnebyerne samfunds- og skolebaserede initiativer som for eksempel rettighedsskoleworkshops med børn på skolerne og oplysningskampagner om børns rettigheder og konsekvenserne ved børneægteskaber rettet mod lokalsamfundet. Formålet er blandt andet at give børn og unge redskaber til selv at stå i spidsen for at kræve forandring og sige nej til børneægteskaber og andre traditionelle praksisser, der skader dem.

Nu er Zala en rollemodel

Da Zala vendte tilbage fra Djibouti, nægtede hun i første omgang at gå tilbage til skolen.

”Jeg var bange for reaktionerne fra mine jævnaldrende og samfundet. Folk forsøger at skamme piger som mig,” siger Zala.

Men hendes drømme var igen begyndt at røre på sig, og efter at have modtaget intens rådgivning og støtte fra SOS Børnebyerne følte Zala sig stærk nok til igen at vende tilbage til skolen.

”I begyndelsen følte jeg mig utilpas, fordi jeg var meget ældre end de andre i min klasse. Men takket være den støtte jeg fik, følte jeg mig stærk nok til at takle de fordomme, der måtte komme,” siger Zala med selvtilid i stemmen.

Den 16-årige pige er blevet en rollemodel i sin skole og i sit samfund. Hun er fortaler for at stoppe børneægteskaber og øge bevidstheden blandt sine jævnaldrende og deres familier om de negative konsekvenser, et børneægteskab har på pigers sundhed og udvikling.

”Der er mange andre piger, der er berørt

Artikel 28 i Børnekonventionen: Alle børn har ret til uddannelse. Folkeskolen skal være gratis. Alle børn skal have adgang til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Børn skal tilskyndes til at få så meget uddannelse som overhovedet muligt. Skolerne skal undervise med respekt for børns rettigheder og uden at bruge vold.

af børneægteskaber, og mange drenge og piger synes, det er normalt at blive gift i en tidlig alder, fordi det er en almindelig praksis i mit samfund. Jeg vil gerne vise dem, at det er muligt at overvinde stigmatiseringer og tage uddannelse. Derfor organiserer vi forskellige grupper og initiativer, der har fokus på emnet. Der er også en aktiv pigeclub på min skole, som mødes to gange om måneden, hvor vi kan lufte vores meninger og bekymringer. Jeg vil gerne have, at andre piger ved, at for at leve det liv, du gerne vil have, er det vigtigt at få sig en uddannelse. Selvom du dropper ud af skolen, er det aldrig for sent at vende tilbage og indhente dine drømme.” ■

40%

I Etiopien bliver fire ud af ti piger gift, før de fylder 18. Det gør landet til et af de steder på jorden, hvor forekomsten af børneægteskaber er højest.

©Jens Honoré

Alle børn har ret til en uddannelse

Landsindsamling:
Meld dig som
indsamler søndag
den 5. maj

Selv om flere og flere børn verden over kommer i skole, må millioner stadig undvære skolegang. Alt for mange børn går ikke i skole, fordi deres forældre ikke har råd til udgifterne eller har brug for deres arbejdskraft derhjemme. Uden skolegang er børn i langt større risiko for at komme til at leve et liv i fattigdom.

Derfor samler vi ind til børns skolegang. Uddannelse er nemlig den sikreste vej ud af fattigdom, er med til at bryde den sociale arv og giver et barn langt bedre fremtidsmuligheder.

For kun 2-3 timer af din tid den 5. maj kan du sende et udsat barn i skole i et helt år. En indsamler samler nemlig i gennemsnit 1.000 kr. ind – og det er nok til et helt års skolegang i f.eks. Laos eller Etiopien. ■

Scan koden og meld dig som indsamler nu!

Har du ikke mulighed for at være med på dagen, kan du oprette en digital indsamling nemt og hurtigt her:

sosindsamler.dk/LI2024

©Lars Just

Alle børn har ret

Alle børn har ret til at udvikle sig, både ved at gå i skole, ved at have fritid og gennem at lege og have gode sociale relationer. De børn, der vokser op i en børneby, går i skole og får en uddannelse, hvad enten de skal læse videre, lære et håndværk eller måske starte en forretning. Gennem vores forebyggende arbejde hjælper SOS Børnebyerne også udsatte børn i lokalområderne til at komme i skole, udvikle sig og få et godt fundament.

Børns stemmer skal høres

Alle børn har ret til at blive hørt. Men i mange lande er det ikke en selvfølge, at børn og unge kender deres rettigheder og får mulighed for at gøre deres indflydelse gældende. SOS Børnebyerne arbejder for, at børn skal have en stemme – både praktisk i vores arbejde for udsatte børn og familier og ved at påvirke myndighederne til at tage børns rettigheder alvorligt.

Læs mere om vore arbejde for børns rettigheder her: sosbornebyerne.dk/rettigheder

Besøg vores familieunivers

Her er der timevis af sjov og læring for både store og små. Du kan blandt andet finde tegneskabeloner fra Tanzania, opskrifter på børnevenlige retter fra hele verden, opgavehæfter og en masse andet sjovt og gratis indhold.

Find det hele på:
sosbornebyerne.dk/familieunivers

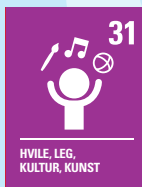
Bazar

En tryk seng

I SOS Børnebyerne arbejder vi for, at alle børn får omsorg, kærlighed og tryghed. Kunstner Ida Noack har udført et tryk, der illustrerer netop dette – søskende omsorgsfuldt puttet i en varm, tryk seng. Plakaten er i A3 og modtages uden ramme. Overskuddet fra salget går til SOS Børnebyernes arbejde for udsatte børn.

Find den og meget mere på sosbornebyerne.dk/shop

Artikel 31: Alle børn har ret til at hvile sig, til fritid, til at lege og deltage i kulturelle og kreative aktiviteter.

Leg, leg, leg!

Vidste du, at leg faktisk er en børnerettighed? I Børnekonventionens artikel 31 står der, at alle børn har ret til hvile sig, have fritid, lege og deltage i kulturelle og kreative aktiviteter. Leg er en alvorlig sag. Det kan nemlig hele og bearbejde traumer og give børn pladsen og friheden til for en stund at glemme verden omkring dem

og bare være legende børn.

Scan koden og gå i dybden med alle rettighederne og tankerne bag Børnekonventionen.

Kilde: Plakaten er lavet af Unicef

ÅNDEHUL

I Grækenland sørger SOS Børnebyerne for en tiltrængt pause fra den barske hverdag i en flygtningelejr. Her fyldes luften med latter og barnlig begejstring over mirakuløse sæbebobler.

©Joel Sheakoski

BØRNEVENLIGE OMRÅDER

I krig og katastrofer forsøger SOS Børnebyerne at skabe rammerne for, at børnene kan lege. Det kan være aktiviteter som et par timers skolegang om dagen, legestuer, rollespil, tegneværksted og fællessang.

©Alea Horst

SKOLEGANG

Det kan lyde mærkelig at bede børn i særligt sårbare situationer om at hive skolebøgerne frem. Men faktisk kan et par timers undervisning være det, der skal til for at få en hverdag med faste holdepunkter i gang igen. Her faciliterer SOS Børnebyerne undervisning for børn ramt af en tyfons ødelæggelser i Filippinerne.

©Virginie Nguyen Hoang

KREATIVITET

Både i børnebyerne og ude i de omkringliggende samfund er vi med til at facilitere teater, tegning, broderi, keramik, bagning og andet håndværk. Det at skabe noget med sin krop og sine hænder er en vigtig læring for et barn og åbner op for en verden af muligheder.

©Emilie Thjell-Madsen

PAUSE

Midt i Lviv i Vestukraines gader ligger en bygning, som har fået en helt særlig betydning for områdetets børn. I bygningen ligger SOS Børnebyernes børnevenlige område. Et område, hvor børn kan få et velfortjent afbræk fra krigen og i stedet for en stund få lov at være børn. Der kan børnene fordybe sig i leg, være kreative og ikke mindst slappe af. ■

©Viktoria Gudova

Leo Lillian Lis Lizzi Maren Margit Maria Niels Ole Rene Ruth Signe Sven Aase
 Ingrid Irene Ivan Jan Jens Johannes Julie Jytte Jørn Karen Karsten Kirsten Kjeld Kurt Lars
 Birthe Bodil Britta Detlef Ellen Elsebeth Ester Eva-Brita Frank Gerda Gitte Guri Gyde Hans
 Inga Inge Inge-Lise Inger Svend Sigrid Eva Grethe
 Annalise
 Agnes Anja Anna Anne Bent Birgit

Vi er med i

Det Gode Testamente

detgodetestamente.dk

Tak for arven

Vi er dybt taknemlige for de mennesker, der hvert år vælger at testamentere til udsatte og forældreløse børn ved at betænke SOS Børnebyerne i deres testamente. I 2023 testamenterede 76 personer sammenlagt 63 millioner kr. til SOS Børnebyernes sag. Disse menneskers sidste gave vil danne nye grønne skud, som bliver til omsorg og tryghed for udsatte børn verden over. God omsorg går i arv.

Hvis du vil vide mere om, hvordan du kan betænke SOS Børnebyerne i dit testamente, er du velkommen til at ringe til vores testamentearsvarlige

Mette Sandager Londorf
 på tlf.: 33780293.

Du kan også bestille vores gratis arvefolder på sosbornebyerne.dk/arv

©Abeba Tiumelisa

©Jakob Fuhr

Så store er vi

Da tvillingerne Naol og Beki kom til børnebyen i Etiopien, var de så små, at deres SOS-mor kunne holde dem i sine håndflader. I dag kan hun næsten ikke tro sine egne øjne, når hun ser tilbage på billederne af de to nyfødte tvillinger.

"Jeg var bange for, at de ikke ville overleve," fortæller SOS-mor Bizunesh. Hun husker, hvordan den lille pige Beki kun vejede 1300 gram, da hun blev født. De havde brug for omsorg, pleje og medicin hele døgnet rundt i den første tid.

Beki er meget sød ved mig. Hun hjælper mig tit og fortæller mig sjove historier. Vi er meget gode venner og hænger både ud i skolen og derhjemme." - Naol, 9 år

Min bror kan godt lide at hjælpe mig, når vi laver lektier sammen. Han er også meget god til at tegne, og han vil gerne lære mig, hvordan han gør." - Beki, 9 år

Tvillingerne var blevet født to måneder for tidligt. Deres mor døde kort efter fødslen. Hospitalet tog fat i de lokale myndigheder, der sammen med SOS Børnebyerne besluttede, at tvillingerne skulle flytte ind i børnebyen.

I dag er Beki og Naol ni år, går i fjerde klasse og er et par energiske krudtugler, der fylder meget mere end et par håndfulde. Søster Beki er i dag lige et par centimeter højere end sin bror Naol. Hvor Naol er udadvendt og altid iført et gavtvytsagtigt smil, er Beki mere stille og indadvendt. Når hendes generthed står i vejen for det, hun vil sige, kommer Naol hende til undsætning og hjælper hende med at få sagt sin mening.

"Jeg er dagligt forundret over at se dem vokse sådan og blive stærkere og stærkere. De har det så godt her hos mig og resten af vores SOS-familie. De har et tæt forhold til og udviser stor loyalitet over for hinanden," siger SOS-mor Bizunesh varmt. ■

”

Portræt af en frivillig

SOS Børnebyerne har verdens bedste frivillige, der både hjælper til på kontoret, samler ind til udsatte børn og familier, fortæller om vores vigtige arbejde og holder foredrag på landets skoler.

En af vores meget dedikerede frivillige hedder Jørgen Norrid, og han har været frivillig for SOS Børnebyerne i 14 år. Men hans engagement for udsatte og forældrelose børn begyndte længe før det, nemlig for hele 40 år siden.

Det startede en dag, hvor Jørgens datter kom hjem fra skole og fortalte, at de havde hørt om, hvordan man kunne hjælpe børn, der ikke havde nogen forældre, der kunne tage sig af dem. Hun ville gerne give nogle af sine lommepenge til dem - og det blev så starten på familiens mangeårige fadderskab.

Jørgen er i dag både frivillig i en lokalgruppe og en meget aktiv skoleforedragsholder. Jørgen har i de sidste fem år holdt 223 foredrag for 5.736 elever.

Vi har spurgt Jørgen, hvorfor han er frivillig: "Det giver mig en indre glæde at kunne hjælpe andre, og de mange gode oplevelser, man får ved det, tror jeg, styrker ens mentale sundhed. Når en dreng i 4. klasse efter et foredrag om børns levevilkår i fattige lande siger: "Tak for du giver dig tid til at fortælle os det!", så bliver jeg bekræftet i, at frivillig indsats er værdsat!" ■

Jørgen og de andre godt 60 foredragsholdere havde travlt sidste år, hvor der blev bestilt hele 600 foredrag.

Sikken et engagement!

Ordjagt – find og vind

O R E S P E K T D U
S Å W L E G F K R D
B I I C C V R S I D
R B K H D A I Æ K A
O Z H K M Q T P K N
H M F J E S I C E N
R V S W Æ R D J V E
B K I O J L H Å A L
D Y G L R O P E N S
I F W K E G M A D E

Find 10 ord, der er plukket fra Børnekonventionen. Vi har gemt dem både vandret, lodret og diagonalt. Send løsningen til SOSkonkurrence@sosbornebyerne.dk eller SOS Børnebyerne, Amerikavej 15C, 2. sal, 1756 København V.

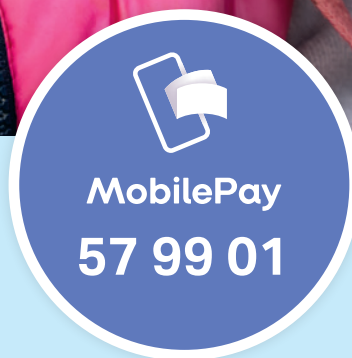
Vi trækker lod om tre pakker blyanter fra Tanzania. Vi skal have løsningen senest den 15. marts.

Du kan se vinderne her: [sosbornebyerne/konkurrence](https://www.sosbornebyerne/konkurrence)

Brug
girokortet!
Eller giv en donation
på MobilePay:

Intet barn skal Vokse op alene

Alle børn har ret til en god og værdig barndom. SOS Børnebyerne arbejder for, at udsatte børn kan vokse op i en familie med omsorg og tryghed. Det kan enten være i en børneby, i en plejefamilie eller hos deres biologiske familie, som vi hjælper på vej, så de kan tage sig godt af deres børn og blive sammen.

Vi mener, at et barn har bedst af at vokse op hos sin biologiske familie, såfremt familien kan tage sig godt af barnet. Men når det ikke er muligt, hjælper SOS Børnebyerne barnet med at få en ny, kærlig SOS-familie. Brug girokortet eller giv en donation på MobilePay og hjælp verdens mest udsatte børn.

